

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΑΙΓΑΙΟΥ

06 ΦΕΒ. 2014

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πειραιάς, 04 Φεβρουαρίου 2014
Αρ. Πρωτ.: 6611/704

Ταχ. Δ/ση : Ακτή Βασιλειάδη
Ταχ. Κώδικας : 185 10 ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Τηλ. : 210 4191436
Fax : 210 4064336
E-mail : ke@hcg.gr

ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοινοποίηση: 1. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Γρ. κ. Υπουργού)
2. Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη (Γρ. κ. Υπουργού)
3. Βουλευτή κα. Β. Κατριβάνου
4. Βουλευτή κα. Ε. Αγαθοπούλου
5. Βουλευτή κ. Α. Αλεξόπουλο
6. Βουλευτή κα. Ε. Αμανατίδου
7. Βουλευτή κ. Ν. Βούτση
8. Βουλευτή κ. Β. Διαμαντόπουλο
9. Βουλευτή κα. Η. Διώτη
10. Βουλευτή κ. Θ. Δρίτσα
11. Βουλευτή κ. Κ. Ζαχαριά
12. Βουλευτή κ. Χ. Καραγιαννίδη
13. Βουλευτή κ. Γ. Σταθάκη
14. Βουλευτή κα. Α. Σταμπουλή
15. Βουλευτή κ. Δ. Στρατούλη
16. Βουλευτή κ. Δ. Τσουκαλά

Αριθ. σελίδων: Απάντηση (03)
Σύνολο (03)

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε Ερώτηση των Βουλευτών κας. Β. Κατριβάνου, κας Ε. Αγαθοπούλου, κ. Α. Αλεξόπουλου, κας Ε. Αμανατίδου, κ. Ν. Βούτση, κ. Β. Διαμαντόπουλου, κας Η. Διώτη, κ. Θ. Δρίτσα, κ. Κ. Ζαχαριά, κ. Χ. Καραγιαννίδη, κ. Γ. Σταθάκη, κας Α. Σταμπουλή, κ. Δ. Στρατούλη, κ. Δ. Τσουκαλά.

Σχετ.: Ερώτηση με αριθ. πρωτ. 5052/20-12-2013 της Βουλής των Ελλήνων.

Σε απάντηση ανωτέρω σχετικής σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ανατεθειμένη από την Πολιτεία αποστολή του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής είναι η τήρηση της εθνικής, ενωσιακής και διεθνούς νομοθεσίας και στο πλαίσιο αυτό, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η προαγωγή τους σε κάθε δραστηριότητα του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ο έλεγχος εφαρμογής της υπηρεσιακής δεοντολογίας από το προσωπικό του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και η διασφάλιση του υπέρτατου αγαθού κάθε ανθρώπου, του δικαιώματος στη ζωή και την ασφάλεια.

✓

Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε κάθε έκφανση των δράσεων του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και η περαιτέρω ευαισθητοποίηση του προσωπικού του έναντι του ζητήματος αυτού είναι βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση ενός σταθερού κλίματος ασφάλειας, κοινωνικής ειρήνης και ανάπτυξης παραγωγικών σχέσεων μεταξύ του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και της κοινωνίας. Στο πλαίσιο του δημοκρατικού μας πολιτεύματος, το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. αποτελεί μία από τις βασικές συνιστώσες του κράτους δικαίου και το προσωπικό του, είναι οι θεματοφύλακες των δικαιωμάτων κάθε πολίτη. Ο απόλυτος σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα και στις ατομικές ελευθερίες αποτελεί τον αποκλειστικό γνώμονα σχεδιασμού και ανάληψης κάθε δράσης του προσωπικού του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., με απώτερο στόχο την εμπέδωση σχέσεων συνεργασίας μεταξύ Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και κοινωνίας, καθώς και την αμοιβαία αναγνώριση κι εμπιστοσύνη μεταξύ τους.

Το προσωπικό Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. ενεργεί με βάση τις αρχές της νομιμότητας, της αναλογικότητας, της επιείκειας, της χρηστής διοίκησης, της ίσης μεταχείρισης και του σεβασμού της διαφορετικότητας των ατόμων. Επιβάλλει το νόμο με κοινωνική ευαισθησία, εκτελεί τα καθήκοντά του με αμεροληψία, αντικειμενικότητα, διαφάνεια, σύνεση, αυτοκυριαρχία, σταθερότητα, αποφασιστικότητα και αξιοπρέπεια, προστατεύοντας αδιακρίτως κάθε πολίτη από παρανομίες και αυθαιρεσίες. Σέβεται και διαφυλάττει το δικαίωμα στη ζωή και στην προσωπική ασφάλεια κάθε προσώπου, δεν διαπράττει, δεν προκαλεί και δεν ανέχεται, αλλά καταδικάζει κατηγορηματικά, κάθε πράξη βασανισμού ή απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας και ελέγχει – αναφέρει αρμοδίως κάθε παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στην εμπέδωση αυτών έχει συμβάλλει η συνεργασία με κυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις και η διοργάνωση σειράς εκπαιδευτικών δράσεων, με στόχο την ευαισθητοποίηση του προσωπικού του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. τόσο κατά το στάδιο της εισαγωγικής εκπαίδευσης των νεοκατατασσόμενων όσο και του προσωπικού που έχει κατανεμηθεί στις Περιφερειακές Αρχές Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ιδίως εκείνες που βρίσκονται κατά μήκος του θαλάσσιου μετώπου του Ανατολικού Αιγαίου και του παράλιου μετώπου της δυτικής και νοτίου Ελλάδας. Επίσης, η βασική εκπαίδευση των συνοριοφυλάκων που παρέχει ο Frontex σε επίπεδο Ε.Ε., η οποία είναι υποχρεωτική για όσους συμμετέχουν στις μεικτές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις του Οργανισμού, συμπεριλαμβάνει ως βασική θεματική ενότητα τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Μετά από πρόταση του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. τον περασμένο Οκτώβριο, ο Frontex συνέστησε ειδική ομάδα παρακολούθησης της διερεύνησης κάθε καταγγελίας περί κακομεταχείρισης είτε από προσωπικό που συμμετέχει σε μεικτές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις του, οι οποίες διεξάγονται στις ελληνικές θαλάσσιες περιοχές.

Παράλληλα, προωθείται απόφαση του Αρχηγού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. για τον ορισμό ειδικού βαθμοφόρου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. ως Αξιωματικού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ, με κατάρτιση και εκπαίδευση σε θέματα τήρησης του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από το προσωπικό Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. που συμμετέχει στις μεικτές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις του Frontex. Ο εν λόγω βαθμοφόρος θα αποτελεί το σημείο επαφής του Σώματος με τον Frontex, θα παρακολουθεί τη διαδικασία διερεύνησης τυχόν περιστατικών παραβίασης θεμελιωδών δικαιωμάτων αν εμπλέκονται στελέχη Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ και θα συμμετέχει στην προαναφερόμενη ειδική ομάδα παρακολούθησης.

Επίσης, επίκειται η υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες που περιλαμβάνει την κλιμάκωση δραστηριοτήτων κατάρτισης κι ευαισθητοποίησης του προσωπικού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ που επιτηρεί τα θαλάσσια σύνορα, σε θέματα σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων κι εντοπισμού δικαιούχων ασύλου και διεθνούς προστασίας, καθώς επίσης και τη διανομή, μέσω των Λιμενικών Αρχών ιδίως του Ανατολικού Αιγαίου, ειδών ατομικής υγιεινής στις νεοαφικνούμενες μεικτές μεταναστευτικές ομάδες.

Με γνώμονα το δυναμικά μεταβαλλόμενο χαρακτήρα των μεικτών μεταναστευτικών ροών στα θαλάσσια σύνορα ιδίως του Ανατολικού Αιγαίου, με πρωτοβουλία του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου καθορίστηκαν, σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, κατάλληλοι χώροι για την προσωρινή παραμονή (μέχρι 48 ώρες) των μεικτών μεταναστευτικών ομάδων, για το χρονικό διάστημα που αυτοί παραμένουν υπό την ευθύνη των Λιμενικών Αρχών. Για το διάστημα αυτό που οι υπόψη αλλοδαποί ευρίσκονται υπό την ευθύνη των Λιμενικών Αρχών, θα εξασφαλίζονται ακόμη με μέριμνα των Προϊσταμένων τους και σε συνεργασία με άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, η σίτιση των αλλοδαπών, η διανομή σε αυτούς ειδών ατομικής υγιεινής, υγειονομικός έλεγχός τους για τη διαπίστωση τυχόν ασθενειών που χρήζουν περαιτέρω περίθαλψης, καθώς και πρόσβαση σε νομική υποστήριξη των αλλοδαπών αυτών.

Όσον αφορά τις καταγγελίες που περιλαμβάνονται σε εκθέσεις της ProAsyl, της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες και άλλων Οργανισμών και φορέων, αποτελεί υπέρτατο καθήκον και υποχρέωση για το Σώμα η διερεύνησή τους με πλήρη διαφάνεια και ταχύτητα, προκειμένου να διαπιστώνονται τυχόν πειθαρχικές ή ποινικές ευθύνες στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ εφόσον έχουν εμπλακεί στα περιστατικά αυτά. Κατά συνέπεια, για

Εάν από αυτά τα περιστατικά υπάρχουν στοιχεία βάσιμα και ικανά να επιτρέψουν τη διερεύνησή τους, θα διερευνηθούν ένα προς ένα, για τη διαπίστωση ή όχι των καταγγελλομένων.

Τονίζεται η αναγκαιότητα όπως οι καταγγελίες για παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων να περιέρχονται στο Αρχηγείο Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. άμεσα κατόπιν της καταγραφής τους και να εμπεριέχουν συγκεκριμένα στοιχεία (ημερομηνία και τόπος περιστατικού, περιγραφή ατόμων που προέβησαν στην κακομεταχείριση και τρόπος αυτής, κ.λπ), ώστε να μη χάνεται πολύτιμος χρόνος για τη διερεύνησή τους από τις αρμόδιες Υπηρεσίες. Ερωτηματικά γεννώνται από τη γνωστοποίηση, μέσω εκθέσεων – αναφορών από τους προαναφερόμενους Οργανισμούς – φορείς, καταγγελιών ή/και μαρτυριών παραβίασης θεμελιωδών δικαιωμάτων αλλοδαπών αρκετούς μήνες μετά την καταγραφή τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η αποτελεσματική διερεύνησή τους, καθώς είτε οι αλλοδαποί δεν κρατούνται πλέον, είτε έχουν χαθεί πολύτιμα στοιχεία που μπορούν να διαλευκάνουν τις υπόψη υποθέσεις ή γιατί τα διαθέσιμα στοιχεία δεν μπορούν να εξακριβωθούν.

Για κάθε καταγγελία, η οποία έχει διαβιβασθεί στη Διεύθυνση Προσωπικού του Αρχηγείου του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και αφορά κακομεταχείριση συλληφθέντων παρανόμως εισελθόντων στην ελληνική επικράτεια μεταναστών από στελέχη Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., διατάσσεται αμελλητί η διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης. Ακολουθώντας, το πόρισμα κάθε Ε.Δ.Ε. διαβιβάζεται στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή, προκειμένου συσχετισθεί στο πλαίσιο της προανακριτικής διαδικασίας, καθώς και στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων (Υ.Ε.Υ.).

Συναφώς, γνωρίζεται ότι τον Δεκέμβριο του 2013 διατάχθηκαν δύο Ε.Δ.Ε. και αναμένονται σχετικά πορίσματα, ενώ για την πρόσφατη περίπτωση καταδίκης δύο στελεχών Λ.Σ. –ΕΛ.ΑΚΤ. από το Πενταμελές Ναυτοδικείο Πειραιά, η αρμόδια Υπηρεσία του Αρχηγείου άμεσα αιτήθηκε αντιγράφου της δικαστικής αποφάσεως, προκειμένου προβεί σε περαιτέρω διοικητικό έλεγχο της υποθέσεως.

Παράλληλα, η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της υπέβαλε κατά το 2013 (5-8-2013) στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Μυτιλήνης υλικό (έντυπο και ψηφιακό) αναφορικά με ρεπορτάζ γερμανικού τηλεοπτικού καναλιού με την επωνυμία REPORT MAINZ περί αιτιάσεων για κακομεταχείριση αλλοδαπών από στελέχη Λ.Σ.- ΕΛ.ΑΚΤ στη νήσο Λέσβο, ενώ η προαναφερόμενη Απόφαση του ναυτοδικείου Πειραιώς περί καταδίκης στελεχών Λ.Σ. –ΕΛ.ΑΚΤ προήλθε κατόπιν σχηματισμού σχετικής δικογραφίας από την Υ.Ε.Υ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης

Εσωτερική Διανομή

1.ΥΝΑ/Γρ. κ. Υπουργού

2. ΥΝΑ/ΑΛ.Σ –ΕΛ.ΑΚΤ/ΔΠ-ΔΙΠΘΑΣ

3. ΥΝΑ/Υ.Ε.Υ.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Πειραιάς, 05-02-2014
Για το Γραφείο
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
ΒΟΓΑ ΜΑΡΙΑ
ΚΕΛΕΥΣΤΗΣ Λ.Σ.